

Aan:
de leden van de Statencommissie
Milieu, Water en Groen

I-stuk
(ingekomen stuk)

Assen, 25 september 2000
Ons kenmerk 37/7.2/2000009302
Behandeld door de heer W. Huizing (0592) 365807
Onderwerp: Duurzaamheidsscan bestaande bedrijventerreinen

Geachte commissieleden,

In de eerste helft van dit jaar hebben wij een onderzoek laten instellen naar de kansen voor duurzame ontwikkeling op een achttal bestaande bedrijventerreinen door BECO Milieumanagement & Advies BV. Deze Duurzaamheidsscan bestaande bedrijventerreinen is een eerste stap naar duurzamere bedrijventerreinen. Over de uitkomsten van de scan willen wij u graag nader informeren

Het doel van de scan was ten eerste om inzicht te krijgen in concrete mogelijkheden voor duurzame ontwikkeling op de onderzochte terreinen. Daarnaast werd beoogd het draagvlak te vergroten bij betrokkenen voor duurzamere bedrijventerreinen en de vereiste processen op gang te brengen.

De uitvoering van de scan past binnen de provinciale rol zoals is beschreven in de onlangs toegezonden Discussienota duurzame ontwikkeling provincie Drenthe.

Inmiddels lopen vervolgprojecten op vijf van de onderzochte terreinen, waarbij de scan als stimulerende factor heeft gefungeerd. Daarnaast liep al langer een project op het terrein Bargermeer te Emmen. In de vervolgprojecten wordt ook uitvoering gegeven aan de aanbevelingen in de rapportage over de duurzaamheidsscan. Het merendeel van de vervolgonderzoeken wordt medegefinancierd vanuit het project Duurzaam Drenthe.

De komende periode zullen wij, in nauw overleg met betrokkenen, nader bezien in hoeverre het zinvol is op de onderzochte terreinen in Hoogeveen, Nieuw-Amsterdam/Veenoord en Schoonebeek alsnog vervolgbijeenkomsten te houden. Dit ter stimulering van vervolgprojecten.

Bij de selectie van de acht onderzochte terreinen is aansluiting gezocht bij Kompas voor het Noorden: de terreinen zijn aangemeld voor het Kompas thema "Revitalisering bedrijventerreinen". Dit thema richt zich op "een (grondige) upgrading en renovatie van oudere bedrijventerreinen". Het biedt de mogelijkheid om Kompasmiddelen te

benutten voor de realisatie van de aangedragen opties voor duurzame ontwikkeling. De uiteindelijke kans op uitvoering wordt hiermee vergroot.

Wij zijn van mening dat de twee gestelde doelen in belangrijke mate zijn gerealiseerd. Er ligt nu per terrein een overzicht met concrete mogelijkheden voor duurzame ontwikkeling (zie ook bijgevoegde samenvatting). Mede door de wijze van onderzoek (veel interviews met directbetrokkenen) en goed bezochte start- en presentatiebijeenkomsten (waarbij ook diverse statenleden aanwezig waren), is draagvlak verworven. Tevens is een goed inzicht verkregen in de mogelijkheden en intenties van betrokkenen en is veel kennis overgedragen.

Ter informatie hebben wij een kopie bijgevoegd van de samenvatting van het eindrapport "Kansen voor duurzame ontwikkeling". Het volledige rapport, alsmede het evaluatierapport van de duurzaamheidsscan liggen op de gebruikelijke wijze ter inzage.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

H. Rappa-Velt, griffier

S.B. Swierstra, wnd. voorzitter

Bijlage(n):
sa/coll.

Samenvatting "Kansen voor duurzame ontwikkeling"

Deze rapportage presenteert de resultaten van de door BECO Milieumanagement & Advies BV uitgevoerde duurzaamheidsscan.

De duurzaamheidsscan is begin 2000 uitgevoerd in opdracht van de provincie Drenthe, in het kader van het Kompas voor het Noorden (Ruimtelijk-Economische Ontwikkelingsvisie Noord-Nederland, 2000-2006). In dit kader wil de provincie Drenthe actief invulling geven aan de aspecten duurzame revitalisatie en duurzame ontwikkeling van bestaande bedrijventerreinen. Hiervoor zijn acht bedrijventerreinen in Drenthe geselecteerd.

De duurzaamheidsscan had als doel om per bedrijventerrein de kansen voor succesvolle duurzame ontwikkeling in kaart te brengen. Een belangrijke succesfactor hierbij - en daarmee nevendoeel - is het creëren van draagvlak bij het bedrijfsleven en gemeenten. Dit zijn de partijen die de toekomstige plannen daadwerkelijk zullen moeten realiseren.

Het onderzoek naar de kansgebieden van duurzame ontwikkeling voor bedrijventerreinen heeft zich gericht op de onderstaande thema's:

1. Energie
2. Water
3. Ruimte
4. Informatie- en communicatietechnologie
5. Hinder
6. Stofstromen en materialen
7. Verkeer & Vervoer
8. Sociale aspecten

Interviews zijn gehouden met directe betrokkenen, te weten:

- bedrijvenverenigingen of ondernemers;
- gemeenten.

Daarnaast zijn interviews afgenomen met de volgende overkoepelende organisaties:

- provincie;
- Waterleidingmaatschappij Drenthe;
- energiemaatschappijen RENDO en Essent;
- waterschappen Noorderzijlvest en Reest en Wieden;
- Projectbureau Duurzaam Drenthe;
- Kamer van Koophandel.

Vanuit de basisgegevens en de interviews is de mate van kansrijkheid van de acht thema's beoordeeld. Hierbij is de volgende prioriteitsstelling gehanteerd:

- a. Toepasbaarheid van een thema op de situatie op een bedrijventerrein;
- b. Organisatorische haalbaarheid;
- c. Actiebereidheid bij de verschillende actoren;
- d. Kansenpotentieel ingeschat door actoren.

Vanuit de duurzaamheidsscan zijn de volgende conclusies en aanbevelingen geformuleerd.

Opties voor duurzame ontwikkeling

In Tabel 1 zijn voor de acht bedrijventerreinen de opties voor duurzame ontwikkeling weergegeven die in de duurzaamheidsscan naar voren zijn gekomen.

Tabel 1. Mate van kansrijkheid van de verschillende duurzaamheidsopties per bedrijventerrein *

DUURZAAMHEIDSOPTIE	Assen	Coevorden	Hoogeveen	Meppel	Roden	Schoonebeek	Smilde	Veenoord
Uitwisseling van energie	3	1	3	1	3	2	4	4
Collectieve energiecontracten	2	2	2	2	2	2	3	3
Collectieve hoogrendement energievoorzieningen	4	4	2	3	2	4	4	4
Uitwisseling van water	4	4	2	2	3	4	4	4
Benutten oppervlakte-/hemelwater	4	1	4	4	1	4	4	4
Gescheiden rioleringsstelsel	4	1	4	2	1	4	1	4
Uitwisseling van reststoffen als hulp-/grondstoffen	2	2	2	2	2	2	3	4
Collectieve afvalwaterzuivering	4	4	2	3	3	4	4	4
Collectieve afvalcontracten	1	1	1	1	1	1	3	3
Reststoffenmanagement	4	4	4	2	4	2	4	4
Afvalpreventieteams	4	2	4	4	4	4	4	4
Collectief afvaldepot/ Kringloopstation	4	3	4	3	2	1	4	4
Collectieve onderhoudscontracten	4	4	4	4	4	2	4	4
Milieupark	2	4	4	4	4	4	4	4
Collectieve opslag van goederen	4	4	4	4	1 / 2	1	4	4
Verbetering van de ontsluiting (auto)	1	1	1	2	4	1	1	1
Verbetering van de ontsluiting (OV)	1	3	3	2	1	1	1	2
Collectieve bewegwijzering	1	1	1	4	2	2	1	1
Collectieve parkeermogelijkheid (vracht)-wagens	4	1	1	1	4	4	1	1
Carpool/Collectieve vervoersmogelijkheden	2	2	2	2	1	3	4	4
Verbeteren voetgangers- en fietsinfrastructuur	3	4	1	4	4	4	1	4
Collectieve laad-/losmogelijkheden	4	4	2	4	4	1	4	4
Multimodale vervoermogelijkheden	3	4	2	1	4	2	4	3
Logistiek centrum	4	4	2	4	4	2	4	4
Bodemsanering	4	4	4	4	4	4	1	1
Geluidszonering	4	4	4	2	4	2	4	4
Parkmanagement	3	3	3	3	3	3	4	3
Herindelen van het bedrijventerrein	1	1	1 / 2	1	1 / 2	1	1	1
Collectief onderhoud publieke en private ruimte	1	1	1	1	1	2	1	3
Collectieve beveiliging	1	2	2	1	4	1	2	2
Collectieve verlichting	1	4	4	4	4	4	1	4
Optimaliseren van de werkgelegenheid	2	2	4	4	1	1	2	4
Internet & E-Commerce	4	1	4	4	1	2	2	4
Collectieve commerciële sociale/bedrijfsgerichte voorzieningen	4	2	4	2	1	4	4	4
Clusterprojecten Duurzaam Drenthe	1	4	1	4	4	1	4	4

* De kansen in de tabel zijn gewaardeerd naar de mate van kansrijkheid. Hierbij geldt: 1 = meest kansrijk, 2 = redelijk kansrijk, 3 = minder kansrijk, 4 = niet als kans naar voren gekomen.

Verwacht wordt dat successen ten aanzien van de realisatie van opties voor duurzame ontwikkeling met een grote kansrijkheid (score 1), de realisatiemogelijkheden voor minder kansrijke (score 2 en 3) opties vergroten, dit als gevolg van:

- Aanwezigheid van een goede organisatiestructuur;
- Ervaring met samenwerking;
- Verhoogd draagvlak door gerealiseerde successen in eerdere projecten.

Conclusies ten aanzien van de organisatie

Voor het realiseren van kansrijke opties (score 1) voor duurzame ontwikkeling is het van groot belang dat:

1. Een goede organisatiestructuur op het bedrijventerrein aanwezig is of wordt opgezet. Een goede organisatiestructuur op een bedrijventerrein heeft de volgende kenmerken:
 - Brede organisatiegraad van het bedrijfsleven;
 - Informeren van het bedrijfsleven over plannen;
 - Frequente en goede contacten tussen bedrijven en overheden, met name de gemeente;
 - Draagvlak bij actoren (bedrijfsleven en gemeenten) om gezamenlijk actie te ondernemen;
 - Goede communicatiestructuur, bijv. door vorming van stuurgroep/werkgroepen, waarin de verschillende actoren zitting nemen;
 - Aanwezigheid van een trekker per werkgroep en een coördinator voor de totale implementatie.
2. De overkoepelende actoren willen ten aanzien van de realisatie van duurzaamheidsopties met name een faciliterende rol vervullen. Het bedrijfsleven zal voor een groot aantal opties zelf het initiatief moeten nemen, dit in nauwe samenwerking met de gemeente.
3. Bij planvorming ten aanzien van bedrijventerreinen moeten overkoepelende partijen, zoals de Waterleidingmaatschappij Drenthe, waterschappen en energiemaatschappijen, in een vroeg stadium betrokken worden. Op deze wijze kan gekomen worden tot een optimale planvorming.
4. Wanneer op bedrijventerreinen cosmetische revitalisatie noodzakelijk is, moeten deze cosmetische aspecten als eerste opgepakt worden. In een dergelijke situatie is er veelal minder belangstelling voor duurzame ontwikkeling.

Financiën en subsidiemogelijkheden

Voor de realisatie van samenwerking en duurzame ontwikkeling op bedrijventerreinen zijn diverse subsidiemogelijkheden voor handen. Het is dan ook aan te bevelen om plannen en ideeën in te dienen bij de instanties die de subsidies verstrekken. Hierbij kan worden gedacht aan:

- provincie Drenthe, Kompasgelden;
- Duurzaam Drenthe (onderdeel van Syntens, Meppel), voor het opstarten van allerlei projecten op het gebied van duurzame ontwikkeling en samenwerking;
- NOVEM, subsidieregeling duurzame bedrijventerreinen.

Subsidiemogelijkheden bieden goede ondersteuning voor de implementatie van duurzame ontwikkeling en samenwerking. Dit eindrapport biedt een basis om met de kansgebieden van start te gaan. Hierbij moet gedacht worden aan het opstarten van aanvullende onderzoeken en planvorming voor implementatie van kansgebieden voor duurzame ontwikkeling en samenwerking.

sa/coll.